

vet for at undgå institutionsanbringelse. Der er ikke fundet eksempler på fysisk tvang.

Endvidere er det anført, at det må antages, at der også efter 1935-loven blev brugt (indirekte) tvang til at opnå samtykke til sterilisation.

Tvangen kunne f.eks. bestå i trussel om anbringelse eller fortsat forbliven i institution, nægtelse af abort eller tvangsfjernelse af børn.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der med doktordisputatsen foretaget en omfattende og grundig undersøgelse af baggrunden for en sterilisationslovgivning, som et stort flertal i Rigsdagen stod bag, og som på tidspunktet for dens tilbliven forekom naturlig og nødvendig, men som i dag – navnlig for 1934-lovens vedkommende – må forekomme både fremmed og stødende. Der er endvidere foretaget en nærmere undersøgelse af administrationen af denne lovgivning.

Der er på den baggrund efter Justitsministeriets opfattelse ikke umiddelbart anledning til at iværksætte yderligere undersøgelser heraf.

Under hensyn til, at disputatsen i vidt omfang vedrører administrationen af lovgivning, der henhører under Socialministeriet, har Justitsministeriet imidlertid fundet det rigtigst at forelægge spørgsmålet om en eventuel yderligere undersøgelse for Socialministeriet.

Når Socialministeriets svar foreligger, vil spørgsmålet blive endelig besvaret.

Spm. nr. S 3588

Til justitsministeren (16/8 2000) af:

Erik Larsen (V):

»Vil ministeren oplyse, hvorvidt regeringen, på baggrund af de oplysninger der refereres i Politiken den 10. august om doktordisputatsen fra Lene Koch, vil genoverveje at give de berørte personer af tvangssterilisation en æresoprejsning?«

Svar (29/8 2000)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Spørgsmålet om, hvorvidt der bør gives de personer, der har været berørt af tvangssterilisa-

tion, en undskyldning eller æresoprejsning, har tidligere været forelagt for socialministeren.

I et svar på et spørgsmål fra Flemming Oppfeldt (V) (spørgsmål nr. S 240 i folketingsåret 1997/98) anførte socialministeren i et svar af 3. november 1997 følgende:

»Både med 1929-loven og med lovgivningerne fra 1934 og 1935 har der været et klart grundlag for at foretage sterilisationer. Den pågældende lovgivning er blevet til på baggrund af grundige drøftelser i et enigt Landsting og Folketing. Lovgivningen hvilede på en hel tidsalders opfattelse af, hvad der var den bedste løsning både for den enkelte åndssvage og for samfundet.

Det er Landsforeningen LEV's klare opfattelse, at de daværende samfundsmæssige indstillinger og holdninger, der dannede baggrund for lovgivningen, var dybt beklagelige. Endvidere tager man med nutidens viden og medmenneskelige forståelse klart afstand fra de handlinger og de indgreb, som den pågældende lovgivning medførte.

Med på den anden side må Landsforeningen også erkende, at der har været tale om lovlige handlinger. Til trods for de mange menneskelige tragedier, som indgrebene gennem årene har forårsaget, er det i dag 2-3 generationer senere således ikke muligt at forpligte samfundet til at iværksætte undskyldnings- eller anden form for æresoprejsningsordninger.

Jeg er enig i Landsforeningen LEV's opfattelse vedrørende dette spørgsmål.«

På baggrund heraf, og da Lene Kochs disputats som omtalt i den foreløbige besvarelse af spørgsmål nr. S 3587 i vidt omfang omhandler administrationen af lovgivning, der henhører under Socialministeriet, finder Justitsministeriet at burde forelægge spørgsmålet om æresoprejsning for Socialministeriet. Når Socialministeriets svar foreligger, vil spørgsmålet blive endelig besvaret.

Bortfaldet spørgsmål

Spørgeren har meddelt, at han ønsker at tage spørgsmål nr. S 3239 tilbage. Spørgsmålet, der hermed er bortfaldet, lød således: